

Συνέντευξη με τον Χριστάκη Νικολαΐδη, πρόεδρο της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων

Από το τεύχος του Μάη της Εφημερίδας «Νεολαία»

Ν: Τι είναι η ΚΥΣΟΑ, πότε ιδρύθηκε και ποιες οργανώσεις είναι μέλη;

Η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) ιδρύθηκε το 1984 και μέλη της είναι σήμερα εννέα οργανώσεις των ίδιων των πολιτών με αναπηρίες και των οικογενειών τους. Είναι ο δια νόμου θεσμοθετημένος τριτοβάθμιος εταίρος του κράτους σε θέματα αναπηρίας και εκπροσωπεί τους πολίτες με αναπηρίες και τις οικογένειες τους σε εθνικό επίπεδο.

Η Συνομοσπονδία μας, σε συνεργασία με τις 30 οργανώσεις μέλη της Παγκύπριας Συμμαχίας για την Αναπηρία υπέβαλε ήδη τρεις παράλληλες εκθέσεις με τις οποίες σχολιάζει ή/και συμπληρώνει αντίστοιχες εκθέσεις που υπέβαλε η χώρα μας στην αρμόδια Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Δικαιώματα του Παιδιού και Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

Η Συνομοσπονδία είναι επίσης μέλος και συμμετέχει ενεργά στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ των Ατόμων με Αναπηρίες, την αντιπροσωπευτική Ευρωπαϊκή Οργάνωση που εκπροσωπεί τους πολίτες με αναπηρία στο διάλογο με τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ν: Τι δράση έχει η ΚΥΣΟΑ; Πόσο ακούγεται η φωνή της/θέσεις της στους θεσμούς;

Η Συνομοσπονδία καταρτίζει σχέδια δράσης, ασκεί συστηματικό έλεγχο των νομοθετικών ρυθμίσεων και διατάξεων με την κατάθεση προτάσεων, υπομνημάτων, σχολίων και εκθέσεων για ένα ευρύτατο φάσμα ζητημάτων όπως εκπαίδευση, η επαγγελματική κατάρτιση, η απασχόληση, η κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης, η προσβασιμότητα και ο καθολικός σχεδιασμός καθώς και η παροχή των ευκαιριών, μέσων και διευκολύνσεων στην καθημερινή ζωή των πολιτών με αναπηρία.

Στις πλείστες των περιπτώσεων η κυβέρνηση της χώρας μας προχωρεί στη λήψη αποφάσεων που αφορούν άμεσα ή/και επηρεάζουν με οποιοδήποτε τρόπο τους πολίτες με αναπηρίες ερήμην τους και χωρίς οποιαδήποτε διαβούλευση με την ΚΥΣΟΑ, όπως ορίζει η νομοθεσία. Ως εκ τούτου, μια από τις πάγιες διεκδικήσεις του κινήματος μας είναι η ενεργός και πλήρη εμπλοκή της ΚΥΣΟΑ στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τα ζητήματα που τους αφορούν (τίποτε για εμάς χωρίς εμάς).

Ούτε και τα Κοινοβουλευτικά Κόμματα υιοθετούν τις πολιτικές του παγκόσμιου κινήματος των ατόμων με αναπηρίες και κατ' επέκταση και της Συνομοσπονδίας μας, που εδράζονται στην προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα. Ενδεικτικά αναφέρονται ως παράδειγμα η στήριξη που τυγχάνει από σύσσωμη την κυπριακή πολιτεία ο περιβόητος «Ραδιομαραθώνιος» και οι πολιτικές της φιλανθρωπίας και

ελεήμονος συμπεριφοράς που βασίζονται σε αναχρονιστικές αντιλήψεις για την αναπηρία, καθώς και οι εξουτελιστικές διαδικασίες αξιολόγησης της λειτουργικότητας των ατόμων με αναπηρίες για σκοπούς παροχής ωφεληματικών επιδομάτων από το κράτος που οδηγούν στον αποκλεισμό μεγάλης μερίδας ατόμων με αναπηρίες από τις προνοιακές πολιτικές και κατ' επέκταση στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

N: Ποια είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν πολίτες με αναπηρίες;

Μια από τις πιο σημαντικές και επείγουσες διεκδικήσεις της Συνομοσπονδίας είναι η διασφάλιση ενεργούς συμμετοχής και πλήρους εμπλοκής της σε όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων και η εκπροσώπηση των πολιτών με αναπηρία σε ουσιαστικές διαβουλεύσεις με την Κυπριακή Πολιτεία, σε όλα τα ζητήματα που τους αφορούν.

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικές μόνο από τις κατάφορες παραβιάσεις των δικαιωμάτων των πολιτών με αναπηρίες για τον παραμερισμό/κατάργηση των οποίων αγωνίζεται το κίνημα μας:

- Αύξηση κατεπειγόντως, αποτελεσματικά και ουσιαστικά, της οικονομικής υποστήριξης της ΚΥΣΟΑ, των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των πολιτών με αναπηρίες και των οικογενειών τους,
- Κατάργηση των μέσω της διοργάνωσης εράνων και άλλων δραστηριοτήτων συλλογής χρημάτων για τους πολίτες με αναπηρία θεσμών εμπορευματοποίησης της αναπηρίας,
- Διασφάλιση της προσβασιμότητας σε όλα τα επίπεδα και διάθεση αυξημένων ανθρώπινων, τεχνικών και οικονομικών πόρων και εφαρμογή διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων συμπεριλαμβανομένης μιας ολοκληρωμένης νομοθεσίας, που να διασφαλίζει την εφαρμογή της αρχής του καθολικού σχεδιασμού σε κτίρια, προϊόντα, υπηρεσίες και δημόσιες ιστοσελίδες/ιστοχώρους,
- Συμπερίληψη της διάστασης του φύλου σε όλες τις νομοθεσίες, πολιτικές και προγράμματα για τους πολίτες με αναπηρία,
- Διασφάλιση του δικαιώματος φοίτησης των παιδιών με αναπηρίες σε ένα σύστημα ενιαίας εκπαίδευσης,
- Ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας σε όλες τις πολιτικές για την υγεία, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών μεταρρύθμισης του συστήματος υγείας.

N: Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν οι πολίτες με αναπηρίες σχετικά με τα μέτρα για τον κορωνοϊό;

Οι πολίτες με αναπηρίες ως ομάδα υψηλού κινδύνου αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο να προσληφθούν από τον κορωνοϊό (COVID-19) από ότι ο υπόλοιπος πληθυσμός.

Ωστόσο, μόνο ύστερα από έντονες αντιδράσεις της Συνομοσπονδίας μας, έχουν αναληφθεί κάποιες δράσεις για προστασία και παροχή στους πολίτες με αναπηρίες της

καθοδήγησης και της υποστήριξης που απαιτείται για την προστασία τους από την πανδημία του COVID-19.

Την κατάσταση που δημιουργείται με τη μη περίληψη της διάστασης της αναπηρίας στα μέτρα που εξαγγέλλονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας έρχεται να επιδεινώσει η από μέρους των διαφόρων Υπουργείων και αρμόδιων Κρατικών Υπηρεσιών σπασμωδικά και χωρίς οποιαδήποτε διαβούλευση με τη Συνομοσπονδία μας, θέσπιση αμφιβόλου αποτελεσματικότητας μέτρων και κυκλοφορία αντιφατικών και αντικρουόμενων ανακοινώσεων για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανθρωπιστικής ανάγκης που βιώνουμε , με τις οποίες, πέραν από τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των πολιτών με αναπηρίες, εισάγονται σοβαρές διακρίσεις σε βάρος τους και προκαλείται σύγχυση και αναστάτωση ανάμεσα στους ίδιους και τις οικογένειές τους.

Θεωρούμε, περαιτέρω, ιδιαίτερα προκλητική τη στάση των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών να μη λαμβάνουν οποιαδήποτε μέτρα για την ασφαλή μετάβαση προς και από την εργασία των πολιτών με αναπηρίες και για την απασχόληση τους υπό συνθήκες ασφαλείας για αν προστατευτούν από τον κορωνοϊό.

Σημειώνεται, τέλος, ότι η κυπριακή πολιτεία δεν έχει εκπονήσει ούτε έθεσε σε εφαρμογή οποιοδήποτε σχέδιο δράσης ή στρατηγική προστασίας των ατόμων με αναπηρίες από την πανδημία, όπως επιτάσσει το άρθρο 11 «Καταστάσεις κινδύνου και έκτακτων ανθρωπιστικών αναγκών» της Διεθνούς Σύμβασης για τα θεμελιώδη ανθρώπινα μας δικαιώματα.

Επιμέλεια

Παντελίνα Κούκου

Γραφείο Ισότητας & Ισοτιμίας